

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1056 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliyev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макрэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalar investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'gli	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkijonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzall Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farhod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foyda" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafoyev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahallilashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashtrish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari.....	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni	706
Baxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе.....	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Almardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditing nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalalar faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Quritilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavrolov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasining iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvohid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкиновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish.....	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni.....	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish.....	881
Salayev Jasurbek Komilovich	
Surxondaryo viloyatida 2010–2024-yillardagi yalpi hududiy mahsulotining iqtisodiy statistik tahlili.....	888
Ismoilov Davronbek Ilxomjon o'g'li	
Yashil obligatsiyalar va barqaror moliyalashtirishning davlat qarzi siyosatiga ta'siri.....	893
Tilabov Nasrulla Tashmuratovich	
Модели Альтмана и Таффлера как инструмент диагностики финансовой устойчивости предприятий.....	897
Утемуратова Бибихон Даниловна	
Individual tadbirkorlik va mustaqil bandlik asosida olinadigan daromadlarni soliqqa tortishning fundamental asoslari.....	903
Yakubov San'abek Ravshanbekovich	
China's trade relations with Central Asia: an empirical analysis based on the trade gravity model.....	912
Ye Maoqing	
O'zbekistonda turizm sohasida smart texnologiyalar joriy etishning holati va yo'nalishlari.....	920
Qutbiddinov Shamsiddin Kamoliddin o'g'li	
Application of modern information systems in the assessment of the technical condition of the equipment of electrical energy networks.....	924
Sobirov Muzaffar Azatovich	
Стратегическое управление экономическим потенциалом Узбекистана.....	932
Садуллаева Муслимахон Саидамировна	
Auditda raqamli texnologiyalarni qo'llash tarixi va istiqbollari.....	936
Muydinov Erkin Djамaldinovich	
Bank majburiyatlari va aktivlarining vaqtinchalik nomutanosibliklari riskini kamaytirish.....	940
Ibrohimov D.M.	
Priority directions and legal bases of improving of the tax system of the Republic of Uzbekistan.....	945
Sadikov Iskandar Gayratovich	
Kambag'allikni qisqartirishda tadbirkorlik va bandlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash.....	950
Karshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish uchun ijtimoiy himoya va mehnat bozoriga kirishni kuchaytirish.....	954
Mamashokirova Iroda Samar qizi	
Soliq ma'murchiligi va raqobat muhitining o'zaro bog'liqligini nazariy asoslari.....	958
Donaboyev Jahongir Husan o'g'li	
Региональный туристский кластер – как инструмент повышения эффективности экономики региона.....	965
Юсупова Нигина Тажиевна	
Bank tizimida esg omillarining samaradorligini oshirishda marketing tadqiqotlaridan foydalanishning nazariy va uslubiy asoslari.....	971
Xoliyov Murod Qahramon o'g'li	

Теоретические взгляды на цифровую экономику, цифровую трансформацию	977
Шарипова Шахло Истамовна	
Qoraqalpog'iston Respublikasining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari va strategik yo'nalishlari.....	982
Tleubergenov Raxat Shahibaevich	
Mintaqalar transport tizimini kompleks rivojlantirish istiqbollarini tadqiq etishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	986
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
Loyiha boshqaruvida amaliy misollar orqali jinoyat holatlarini tahlili	994
To'yqulov Abbosjon Ali o'g'li	
Advancing tourist safety management in Uzbekistan's growing tourism industry: a systems theory approach.....	999
Laylo Primova	
Qoraqalpog'iston Respublikasida maishiy xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar.....	1006
Yerejepova Bibisara Abibullayevna	
Основные проблемы и вызовы в создании умных городов	1010
Хакбердиева Нозима Кахрамоновна	
Qurilish obyekti smeta narxlarini aniqlashdagi muammolar va ularning oqibatlari.....	1015
Asadova Maftuna Sa'dullaevna	
Mintaqani barqaror rivojlantirishda paxta-to'qimachilik klasterlari salohiyatini oshirish.....	1020
Ismailov Temur Pulatovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi: statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellarning tahlili	1024
Sharipov R.S.	
Sanoat infratuzilmasining tarkibiy tuzilishi va tartibga solish mexanizmlari.....	1030
Rasulov Jamshid Karimovich	
To'qimachilik sanoati korxonalarida eksport salohiyatini rivojlantirishda boshqaruv jarayonlarini o'ziga hos xususiyatlari.....	1036
Salimjonova Zilolaxon Salimjon qizi	
Budjetdan tashqari pensiya jamg'armasi tomonidan so'ngi yillarda amalga oshirilgan ishlar moliyaviy tahlili	1040
Sherjonov Sherjon Alijan o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash korxonalarining rivojlanishni boshqarish tizimini takomillashtirish.....	1045
Smetov Murat Inyatovich	
Sanoat investitsion salohiyatini amalga oshirish mexanizmining mahalliy va xorijiy tajribalarini qiyosiy tahlili.....	1050
Bayniyazova Malika Polatovna	

UDK 330.322:338.436.33

SANOAT INVESTITSION SALOHIYATINI AMALGA OSHIRISH MEXANIZMINING MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBALARINI QIYOSIY TAHLILI

Bayniyazova Malika Polatovna

malikabayniyazova@gmail.com

Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti mustaqil tadqiqotchi

Annotatsiya: Ushbu maqolada AQSH, Xitoy, Germaniya, Fransiya, Yaponiya misolida sanoat korxonalarining investitsion salohiyatini amalga oshirish mexanizmini iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash tizimida joriy etish bo'yicha xorijiy yondashuvlar ko'rib chiqilgan. Ishning maqsadi – mahalliy va xorijiy tajribalarni qiyosiy tahlil qilish, O'zbekiston Respublikasi sanoat sektorida xorijiy mexanizmlarning ayrim elementlari, vositalari va usullarini qo'llash imkoniyatlarini baholashdan iboratdir.

Kalit so'zlar: iqtisodiy xavfsizlik, investitsion salohiyat, sanoat, investitsion salohiyatni rivojlantirish mexanizmi.

Abstract: This article examines international approaches to implementing a mechanism for realizing the investment potential of industrial enterprises in the economic security system, using the examples of the United States, China, Germany, France, and Japan. The aim of the work is to conduct a comparative analysis of domestic and foreign experience, to assess the possibilities of applying individual elements, tools and methods of foreign mechanisms in the industrial sector of the Republic of Uzbekistan.

Key words: economic security, investment potential, industry, mechanism for development of investment potential.

Аннотация: В статье рассматриваются зарубежные подходы к внедрению механизма реализации инвестиционного потенциала промышленных предприятий в систему обеспечения экономической безопасности на примере США, Китая, Германии, Франции и Японии. Целью работы является проведение сравнительного анализа отечественного и зарубежного опыта, оценка возможностей применения отдельных элементов, инструментов и методов зарубежных механизмов в промышленной сфере Республики Узбекистан.

Ключевые слова: экономическая безопасность, инвестиционный потенциал, промышленность, механизм развития инвестиционного потенциала.

KIRISH

Hozirgi vaqtda iqtisodiyot rivojlanishi jarayonlari faol globallashuv va jahon integratsiyasi, shuningdek, iqtisodiy inqirozlar va embargo sharoitida kechmoqda. Natijada korxona, tarmoq yoki mintaqa darajasida iqtisodiyotni moliyalashtirish muammolari tobora dolzarbroq va keskinroq tus olmoqda. Ushbu o'zgarishlar iqtisodiyot uchun rag'bat ham, cheklov ham bo'lib xizmat qilishi mumkin, bu esa bevosita yoki bilvosita tarzda davlatning iqtisodiy xavfsizligi uchun xatarlar, tahdidlar va chaqiriqlar yuzaga kelishiga va ularning amalga oshishiga ta'sir ko'rsatadi. Shu munosabat bilan kapital qo'yilmalarni jalb qilish jarayonlarida xorijiy tajribani tahlil qilish zarurati ortib bormoqda. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, investitsion salohiyat rivojlanish imkoniyatiga ega va u turli davlatlarda milliy xususiyatlar – resurs, iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy hamda infratuzilma omillarini inobatga olgan holda baholanadi [19]. Investitsion resurslarni jalb qilish mexanizmini takomillashtirish zarurati ushbu sohada xalqaro tajribani o'rganishni taqozo etadi, bu esa o'z navbatida mavjud tahdidlar darajasini pasaytirish, yangi xatarlarning oldini olish va davlatning turli darajalarida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash imkonini beradi [8]. Shu o'rinda, investitsion salohiyat mexanizmi deganda aniq korxona, mintaqa, tarmoq yoki butun davlat miqyosida investitsiyalarni jalb etish va ularning hajmini oshirishga qaratilgan davlat boshqaruvi usul va vositalarining majmuasi tushuniladi [22].

Turli mamlakatlar o'z investitsion jozibadorligini rivojlantirish hamda investitsion salohiyatni maksimal darajada ro'yobga chiqarish, davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash maqsadida makro, mezo va mikro darajalarda turli vositalar va mexanizmlardan foydalanadi. Jahonning iqtisodiy jihatdan rivojlangan mamlakatlari

tajribasi kapital qo'yilmalar iqtisodiy o'sishga va davlatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga erishishda yuqori ahamiyat kasb etishini tasdiqlaydi. Bu jarayonda qaysi tarmoqlar va faoliyat sohaslarida investitsion jarayonlar faol rivojlantirilishi lozimligini tanlash muhim ahamiyatga ega. Innovatsion, ilmiy-texnik salohiyati yuqori yo'nalishlarga, xususan sanoatga alohida e'tibor qaratiladi. Aynan sanoat katta salohiyatga ega bo'lib, davlatning iqtisodiy xavfsizligi darajasini oshirishda tahdid va xatarlarni minimallashtirish imkoniyatiga ega [9]. Shu bilan birga, xorijiy davlatlar tajribasi iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilish jarayonlari bilan moliyaviy mablag'larni qabul qiluvchi mamlakatning jozibadorligi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tasdiqlaydi. Demak, dunyo mamlakatlari tajribasi, ularning iqtisodiy rivojlanish va iqtisodiy xavfsizlik strategiyalari O'zbekiston Respublikasida investitsion salohiyat mexanizmini takomillashtirish va rivojlantirish, shuningdek, iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash uchun muhim asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Mahalliy va xorijiy tajribada investitsion salohiyat mexanizmini iqtisodiy xavfsizlik tizimida amalga oshirish masalalari bir qator olimlarning ilmiy ishlarida o'z ifodasini topgan. Jumladan, Sh.Sh. Naimovning «O'zbekiston Respublikasining investitsion salohiyatini oshirish istiqbollari» [17] mavzusidagi ilmiy maqolasida O'zbekiston Respublikasida investitsion salohiyatni rivojlantirish muammolari va tendensiyalari o'rganilgan, iqtisodiyotning turli tarmoqlarida, jumladan, hududiy kesimda davlat tomonidan investitsiyalar sohasida tartibga solish shakli va usullari ko'rib chiqilgan hamda tahlil qilingan. Muallif, shuningdek, O'zbekiston hududlarida investitsion salohiyatni rivojlantirish mexanizmi bo'yicha xorijiy tajribani qo'llash va amalga oshirish muammolariga ham to'xtalib o'tadi. Mazkur sohada V.N. Shcherbakovning «Investitsion salohiyat va sanoat o'sishi» [23] nomli ilmiy tadqiqoti alohida e'tiborga loyiq. Ushbu ishda davlatning investitsion salohiyati bilan undagi sanoat o'sishi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik muammolari o'rganilgan. Muallif ilmiy ishida Rossiyada sanoatni ilmiy sig'imli va yuqori texnologiyali tarmoqlarda modernizatsiya qilishning innovatsion-investitsion mexanizmlari, shuningdek, Rossiyada xorijiy investitsiya siyosatidan foydalanish muammolariga alohida e'tibor qaratadi. Shuningdek, R.I. Qayumovning «O'zbekistonning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash vositasi sifatida investitsion siyosat» [12] nomli asari ham katta ahamiyatga ega. Unda mamlakatning investitsion siyosati va iqtisodiy xavfsizligining hozirgi holati bilan bog'liq masalalar o'rganilgan, yaqinlashib kelayotgan global iqtisodiy inqiroz sharoitida investitsion siyosatning mamlakat iqtisodiy mustaqilligini ta'minlash, iqtisodiy inqiroz oqibatlarini oldini olish va ularni yengib o'tishdagi roli yoritib berilgan. Muallif O'zbekistonda investitsion siyosatni ishlab chiqish zarurligini asoslab, uning shakllanishi, tuzilmasi, asosiy jihatlari va investitsiya yo'nalishlari bo'yicha yondashuvni taklif etadi. Real investitsiyalar sohasida esa ilmiy-texnik taraqqiyotni jadallashtiradigan tarmoqlarni rivojlantirishga e'tibor qaratish lozimligi ta'kidlanadi. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasida sanoatning investitsion salohiyatini iqtisodiy xavfsizlik tizimida amalga oshirish, uni xorijiy tajriba bilan qiyoslash masalalari B.S. Qalmuratov [2], Sh.T. Ergashev [24], A.D. Matyakubov [16]larning ilmiy ishlarida ham o'z ifodasini topgan. Mazkur mualliflar iqtisodiyotning turli tarmoqlarida, jumladan, sanoatda mavjud bo'lgan iqtisodiy xavfsizlikka oid dolzarb muammolar, tahdidlar va chaqiriqlarni keng qamrovda tahlil qilganlar.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida umumilmiy mantiqiy tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, statistik ma'lumotlarni qayta ishlash usullaridan foydalanildi. Tadqiqotning axborot bazasini mahalliy va xorijiy ilmiy-tadqiqot institutlarining materiallari tashkil etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Investitsion salohiyat mexanizmini amalga oshirishning muhim namunasiga Xitoy tajribasi misol bo'la oladi. Ushbu mexanizm Xitoyga yuqori darajadagi iqtisodiy o'sish va xavfsizlikka erishish imkonini berdi hamda mamlakatni keng turdagi tovar va xizmatlar ishlab chiqarishda jahon yetakchisiga aylantirdi [11]. Xitoyning moliyalashtirishni jalb qilish siyosatlaridan biri sifatida maxsus iqtisodiy zonalar yaratish investitsion salohiyat mexanizmini rivojlantirish va davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash vositasi sifatida xizmat qildi. 1980-yillarda Xitoy Xalq Respublikasida yirik imtiyozli shakllanishlar — qulay investitsion muhitga ega bo'lgan maxsus iqtisodiy zonalar tashkil etildi, ular asosan dengizbo'yi hududlarida joylashtirildi. Bu zonalarida soliq imtiyozlari joriy etilib, biznesni ochish va yuritishdagi ma'muriy to'siqlar kamaytirildi. Xitoyga yo'naltirilgan asosiy investitsiya oqimi Gonkong va Tayvandan kelib, asosan yuqori texnologiyali, kapital talab qiluvchi eksportga yo'naltirilgan loyihalarga (jumladan, mashinasozlikka), shuningdek, tabiiy resurslarni o'zlashtirish, nisbatan arzon ishchi kuchidan foydalanish va yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulot ishlab chiqarishga qaratildi.

Investitsiyalarni jalb qilish mexanizmining keyingi muhim bosqichi 1990-yillarning boshlariga to'g'ri keladi. Bu davrda Xitoy investitsiya siyosati hududiy strategiyadan hududiy-tarmoqli strategiyaga o'tib, davlat iqtisodiy

xavfsizligini yanada samarali ta'minlashga yo'naltirildi. Yangilangan maxsus iqtisodiy zonalar formati xorijiy kapital ishtirokidagi qo'shma korxonalar uchun imtiyozlarni o'z ichiga oldi. Jumladan, faoliyatni boshlaganidan keyingi besh yil davomida foyda solig'idan ozod qilish, xomashyo va ishlab chiqarish vositalarini bojxona to'lovisiz olib kirish, shuningdek, olingan daromad, foiz va dividendlarni erkin ravishda chet elga chiqarish imkoniyati yaratildi. Ushbu siyosat natijasida Xitoyda tadbirkorlik faoliyatini rag'batlantirish sohasida davlat institutlari sezilarli darajada rivojlandi [4]. Ayniqsa, Xitoyning shimoli-g'arbiy hududlarida ishlab chiqarish quvvatlarining yuqori darajada joylashtirilishi ijobiy natijalarga olib keldi.

Umuman olganda, investitsion faoliyatni rag'batlantirish bo'yicha amalga oshirilgan siyosat mamlakatni ilg'or tarmoqlar va tadbirkorlik faoliyati sohalarida sezilarli iqtisodiy rivojlanishga olib keldi. Bu esa Xitoyning dunyoning besh yirik iqtisodiyoti qatoriga olib chiqdi. 2022-yil holatiga ko'ra, Xitoyga jalb qilingan investitsiyalar hajmi qariyb 189 mlrd. AQSh dollarini (2021-yilda 181 mlrd. dollar) tashkil etdi, bu esa dunyoda investitsiyalar hajmi bo'yicha ikkinchi o'rinni egalladi.

Xitoyda investitsion salohiyat mexanizmini rivojlantirish jarayonida muhim vazifalardan biri potentsial va amaldagi investorlarning xabardorligini oshirish bo'yicha "Milliy moliyaviy tartibga solish boshqarmasi" institutini yaratish va rivojlantirish bo'ldi. Ushbu institutning asosiy maqsadi istiqbolli iqtisodiy tarmoqlarda biznes hamkorlikni yo'lga qo'yish bo'yicha aloqalarni o'rnatishdan iboratdir. Shu bilan birga, institut investitsiya siyosatini amalga oshirish jarayonida nazorat funksiyasini ham bajaradi: u halol investorlarni aniqlab, ularga kapital qo'yilmalarni jalb qilish bo'yicha rag'batlantiruvchi chora-tadbirlarni taqdim etadi, nosamimiy agentlarga esa cheklov choralari qo'llaydi.

Xitoy tajribasi shuni ko'rsatadiki, mintaq va davlatning investitsion salohiyatini oshirish uchun mamlakatda siyosiy va moliyaviy barqarorlikka erishish, ishlab chiqarilayotgan mahsulot va xizmatlar raqobatbardoshligini kuchaytirish, axborot ochiqqligini ta'minlash va qulay soliq rejimini joriy etish zarur.

AQSh bo'yicha muvaffaqiyatli tajribasi, avvalo, investitsion salohiyatni rivojlantirish, investorlarni davlat tomonidan faol qo'llab-quvvatlash, ustuvor tarmoqlarni bevosita kreditlash bo'yicha maxsus dasturlarni joriy etish, xomashyo va yoqilg'ining arzon narxlar bilan ahamiyatlidir. Investitsiyalarni tartibga solishning yapon modeliga xos jihat – davlat va xususiy sektor vakillari o'rtasidagi yaqin hamkorlikdir. Yaponiyada davlat-xususiy sheriklikning rivojlangan institutsional mexanizmi mavjud bo'lib, uning doirasida mahalliy va xorijiy investorlar hamda Yaponiya hukumati o'rtasida yaqin aloqalar o'rnatilgan. Ushbu vositadan mamlakat investitsion salohiyati mexanizmida keng foydalanilishi davlatning investitsion rivojlanish strategiyasini amalga oshirish, Yaponiyaning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash maqsadida xususiy sektor iqtisodiyotiga aralashish zaruriyati bilan bog'liq. Davlat-xususiy sheriklik instituti turli sektorlar va iqtisodiy faoliyat sohalarida moliyalashtirishni samarali qayta taqsimlash imkonini beradi, iqtisodiyotning ustuvor yo'nalishlariga investitsiya oqimlarini rag'batlantiradi. Shu bilan birga, davlat-xususiy sheriklik mexanizmi nafaqat rag'batlantiruvchi, balki nazorat funksiyalarini ham bajarib, jalb qilingan kapitalning samarali ishlatilishini ta'minlaydi [6].

So'nggi bir necha yil ichida jalb qilingan xorijiy kapital hajmi bo'yicha AQSh jahon reytinglarida yetakchi o'rinlarni egalladi, bu esa milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligi va barqarorligini sezilarli darajada oshirdi. Xususiy kompaniyalar, xorijiy investorlar hamda davlat mablag'lari hisobidan jalb etilayotgan investitsion resurslardan foydalanishning eng muhim yo'nalishlaridan biri va hozirgacha saqlanib qolayotgan asosiy yo'nalishi – ilmiy soha va innovatsiyalarni rivojlantirishdir.

AQSh uchun investitsion salohiyat mexanizmini amalga oshirishda kapital qo'yilmalarni jalb etishning keng ko'lamli vositalari va usullaridan foydalanish xosdir. Bu zarurat, ko'p jihatdan, mamlakatning hududiy rivojlanishidagi yuqori darajadagi tafovutlar bilan izohlanadi, bunda har bir mintaq va tarmoqning iqtisodiy maqsadlariga turli rag'batlar, qo'llab-quvvatlash yoki cheklash choralaridan foydalanish orqali erishiladi.

Davlatning investitsiya jarayonlarida alohida e'tibor ilmiy-texnologik sohada ustuvorlikka erishish strategiyasi maqsadlariga qaratilgan bo'lib, unga ko'ra, ilmiy sig'imli va yuqori texnologiyali faoliyat sohalarini rivojlantirish iqtisodiyot rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari hisoblanadi. Mashinasozlik sohasi alohida o'rin tutadi, bunda AQShda ushbu faoliyat sohalarining asosiy moliyalashtirish manbalari – davlat jamg'armalari va turli darajadagi davlat byudjetlaridir. Fundamental faoliyat sohalarini xususiy moliyalashtirish hajmi ancha kichik bo'lib, asosan ilg'or institutlar va xususiy investitsiya jamg'armalarining mablag'lari hisobidan shakllanadi [5]. 2022-yil holatiga ko'ra, AQSh iqtisodiyotiga jalb qilingan investitsiyalar hajmi bo'yicha (285 mlrd. AQSh dollari) yetakchi bo'lib, boshqa davlatlar iqtisodiyotiga kapital qo'yilmalar jarayonida ham yetakchilikni saqlab kelmoqda. Shu bilan birga, "nol"dan boshlab loyihalarga e'lon qilingan kapital qo'yilmalar hajmi ham dunyoda yetakchi ko'rsatkichdir (2,075 mlrd. AQSh dollari) [6].

Amerika investitsion salohiyati mexanizmini xususiyatlantiruvchi omillar – investitsiya faoliyatini yuritish sharoitlarining yuqori darajada liberallashtirilganligi, yangi investorlar uchun ma'muriy to'siqlarning kamaytirilishi hamda xususiy sektor iqtisodiyoti jarayonlariga davlat aralashuvining minimallashtirilishidir.

Hududiy rivojlanish darajasi yuqori differensiallashgan mamlakat sifatida AQShda mintaqalar investitsion salohiyatini rivojlantirish uchun turli usul va rag'batlardan foydalanilib, iqtisodiyotning samarali rivojlanishiga

erishiladi). Qo'llanilayotgan usullar bevosita va bilvosita xususiyatga ega bo'lib, moliyaviy hamda nomoliyaviy rag'batlar ko'rinishida bo'lishi mumkin [1]. Yaponiyaning investitsion potensial mexanizmidagi bo'lgani kabi, Amerikada ham davlat-xususiy sheriklik vositasi katta ahamiyat kasb etadi. Bu vosita orqali mintaqaviy va markaziy hukumat investitsiya oqimlarining bir qator ustuvor yo'nalishlariga aralashish, ularni tartibga solish hamda kapital qo'yilmalar samaradorligini baholash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Amerika investitsion potentsiali mexanizmining o'ziga xos xususiyati iqtisodiyotga kapital qo'yilmalarni jalb etishda axborot-reklama usulidan foydalanishdir. Mazkur usulning mohiyati potentsial va amaldagi investorlarning investitsiya loyihalarini amalga oshirishda iqtisodiyotdagi mavjud resurslardan foydalanish imkoniyatlari haqida xabardorlik darajasini oshirishdan iborat. Hukumat investorlarni jalb etishda eng ko'p qo'llaydigan resurslar — rivojlangan infratuzilma, mehnat resurslari va ularning malaka darajasi, imtiyozli soliq tizimlari, imtiyozli kreditlash va boshqa ko'plab imkoniyatlardir.

Shuningdek, XX asrning ikkinchi yarmida Singapurning rivojlanayotgan davlatdan rivojlangan mamlakat darajasiga o'tish tajribasini ham eslab o'tish lozim. Bu jarayonda iqtisodiyotga kapital qo'yilmalarni jalb etish iqtisodiy o'sish maqsadiga erishishda muhim rol o'ynadi. Singapurning investitsion potensial mexanizmi keng qamrovli bo'lib, tadbirkorlik faoliyatini yuritish uchun qulay sharoitlarni (soliq imtiyozlari, bank tizimini liberalashtirish, ma'muriy to'siqlarni kamaytirish va boshqalar) yaratishga qaratilgan ko'plab vositalarni o'z ichiga oladi. Chet davlatlar tajribasidan foydalangan holda, Singapur ko'plab vosita va usullarni o'z iqtisodiyotiga tatbiq etdi va qisqa vaqt ichida rivojlangan infratuzilma yaratishga erishdi, bu esa yangi investitsiya oqimlarini jalb qildi [3].

Investitsion potensial mexanizmini amalga oshirishning muhim tajribasi sifatida Germaniyada investitsiya faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish misolini keltirish mumkin [18]. Milliy iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash maqsadida investitsiyalarni tartibga solish sohasida faol siyosatning boshlanishi Germaniyaning Ikkinchi jahon urushidan keyingi tiklanish davriga (1940–1950 yillar) to'g'ri keladi. Investitsiyalarni tartibga solishga ehtiyoj asosan hududiy va tarmoq bo'yicha farqlanish muammosining ortib borishi bilan izohlanadi. Aynan shu muammo davlat investitsion potensialining asosiy maqsadlarini belgilab berdi va uning mexanizmini shakllantirdi.

Germaniyaning zamonaviy rivojlanish dasturi, investitsion potensial mexanizmining vositasi sifatida, asosan oldingi davlat siyosati yo'nalishini davom ettirmoqda. Asosiy yo'nalishlardan biri mamlakat sharqidagi federativ yerlarni rivojlantirishdir, chunki ular 1990 yil oxirigacha Germaniya Demokratik Respublikasi tarkibiga kirgan. Davlatning investitsion potensial mexanizmini amalga oshirishdagi zamonaviy vektorlari ushbu sharqiy yerlarning iqtisodiy muammolarining saqlanib qolishi bilan bog'liq. Mazkur hududlar hali ham sekin iqtisodiy o'sish sur'atlariga ega bo'lib, milliy iqtisodiyotning qutblanishiga sabab bo'lmoqda. Shu sababli ushbu sohadagi tahdidlarni kamaytirish davlatning investitsion potensial mexanizmidagi va iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashda maksimal e'tiborni talab qiladi.

Dastur elementlari sifatida investitsiyalarni jalb qilish vositalaridan to'g'ridan-to'g'ri davlat subsidiyalari xizmat qiladi. Davlat moliyalashtirishi Germaniyada investitsion faoliyat jarayonlarini faol rag'batlantirib, orqada qolgan mintaqalarda investitsion faollik sur'atlarini oshirmoqda. Shu bilan birga, davlat subsidiyalari to'liq soliqdan ozod qilingan, bu esa investorlarning tadbirkorlik faoliyatini faollashtirish bo'yicha qarorlariga qo'shimcha ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Subsidiyalash sohasidagi davlat siyosati ayrim xususiyatlarga ega bo'lib, ular turli hajmdagi biznes vakillari o'rtasida ustuvorliklarni belgilashdan iborat. Amaldagi tartibga solish katta biznesga nisbatan kichik va o'rta biznesni rivojlantirishni afzal ko'radi.

Fransiya va Germaniya qo'shni Yevropa davlatlari bo'lib, investitsion potensial mexanizmini amalga oshirishda o'xshash vosita va usullardan foydalansalar-da, fransuz tajribasi xorijiy tajribani tahlil qilish uchun kam bo'lmagan qimmatga ega. Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash doirasida investitsiya faoliyatini tartibga solish bo'yicha fransuz siyosatining o'ziga xos jihati «o'sish qutblari» konsepsiyasini qo'llashdir [5]. Ushbu strategiyaga ko'ra, davlat iqtisodiy rivojlanishini rag'batlantirish hududiy markazlar — mintaqaviy poytaxtlar («o'sish markazlari») rivojlanishiga yo'naltirilgan. Nemis investitsion potensial mexanizmidagi bo'lgani kabi, fransuz tajribasida ham davlat subsidiyalari shaklidagi qo'llab-quvvatlash vositasi ustunlik qiladi. Ularning qo'llanishidagi farqlar esa faqat maqsadli yo'nalishlarda namoyon bo'ladi. Fransuz modeli tadbirkorlik faoliyatini subsidiyalash jarayonini, jumladan, sanoat yo'nalishida tashkilotlarga imtiyozli sharoitlarda kredit olish imkoniyatini nazarda tutadi. Mazkur davlat qo'llab-quvvatlashi asosan ilmiy sig'imi yuqori tarmoqlarga, mashinasozlik sanoatiga qaratilgan bo'lib, ularning hududiy joylashuvi shahar tashqarisida joylashgan. Bunday choralar mohiyati milliy iqtisodiy xavfsizlikni ijtimoiy sohada ta'minlash zaruratidan kelib chiqadi, bu yerda shaharlarning ortiqcha zichligi xavfi muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xorijiy amaliyotdagi ijobiy jihatlar shundaki, xorijiy mamlakatlar iqtisodiyotida investitsion salohiyatni oshirish mexanizmini takomillashtirishga keng qamrovli yondashuv amalga oshiriladi, bu quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- normativ-huquqiy bazani rivojlantirish, xususan, investitsiyaga ega korxonalar uchun soliq va bojxona imtiyozlarini joriy etish;

- jalb qilingan investitsion resurslarning samaradorligini baholash tizimini yaxshilash;

- davlat va biznes vakillari o'rtasida faol hamkorlikni yo'lga qo'yish;

- investitsion resurslarni ilmiy rejalashtirish va prognozlash prinsiplari orqali taklif va talab muvozanatini ta'minlash hamda milliy iqtisodiyot va aholining ehtiyojlarini qondirish.

Shu bilan birga, xorijiy mamlakatlar siyosatida qo'llaniladigan investitsion salohiyat mexanizmining samarali usullari va instrumentlari O'zbekiston Respublikasi sanoat sohasida, xususan mashinasozlik tarmog'ida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash maqsadida qo'llanishi mumkin.

O'zbekistonning joriy iqtisodiy paradigmasida kichik va o'rta biznesdagi investitsion faoliyat jarayonlari investitsion faoliyatni tartibga solishning umumiy mexanizmidan ancha ajratilgan bo'lib, u asosan yirik korxonalar hisobiga iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashga yo'naltirilgan. AQSh va Germaniyada yirik korxonalardan kichik va o'rta korxonalarga investitsion ustuvorlikni siljitish tajribasi xizmatlar sohasida iqtisodiy o'sish sur'atlarini oshirishga yordam beradi, jumladan texnik xizmat ko'rsatish, loyihaviy ishlab chiqish xizmatlari va boshqa sohalarida. Mashinasozlik tarmog'ida ushbu tajribani qo'llash kontekstida, asosan xizmat ko'rsatish sohasida faoliyat yurituvchi kichik va o'rta tadbirkorlik subyektlarining investitsion salohiyatini rivojlantirish, milliy xususiy sektorning ishlab chiqarishda ishlatiladigan uskunalar va texnikani import xizmatiga qaramligini kamaytirishga yordam beradi.

Xorijiy tajriba milliy xususiyatlar bilan uyg'unlashtirilgan holda qo'llanmasligi lozim. Maxsus iqtisodiy zonalarini modernizatsiya qilish, byudjet islohoti, davlat dotatsiyalari, moliya institutlarini faollashtirish va KOBni qo'llab-quvvatlash O'zbekiston investitsion salohiyat mexanizmini kompleks va sifatli yaxshilashga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda xorijiy investitsion siyosat tajribasini tatbiq etish hududlar, tarmoqlar va davlatning investitsion jozibadorligini oshirishga, investitsion rivojlanish darajasini ko'tarishga, investitsion salohiyat mexanizmini to'liq amalga oshirish va iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Djurabaevich, D.O. Features of management and clustering of beekeeping farms / D.O. Djurabaevich // International journal of social science & interdisciplinary research. 2022. Vol. 11. Iss. 05. C. 206–215.
2. Kalmuratov B. Statistical analysis of the development of industrial production management in the region of the Republic of Karakalpakstan // Journal of Advanced Zoology ISSN: 0253-7214 Volume 44 Issue S-2 Year 2023 Page 4267:4278-4267 Available online at: <https://jazindia.com>
3. Lee, K.Y. From Third World to First: The Singapore Story 1965–2000 / K.Y. Lee. Singapore : Singapore Press Holdings, 2000. 752 p.
4. Novoselova, L.V. About the implementation of the investment component of the strategy of economic growth in the PRC / L.V. Novoselova // Rossiyskiy ekonomicheskij zhurnal 2016. Vol. 4. P. 63–72.
5. Serdyukova, O.I. Foreign experience of attracting investments into the economy / O.I. Serdyukova, A.V. Mankieva // Issues of economics and law. 2017. Vol. 5. P. 19–23.
6. Taylor, L. Structuralist macroeconomics: Applicable Models for the Third World / L. Taylor. New York : Basic Books, 1983. 234 p.
7. Umarova, N.B. Features of the investment climate of Singapore and the Republic of Uzbekistan / N.B. Umarova // Achievements of science and education. 2020. Vol. 9. Iss. 63. P. 20–24.
8. Абалкин Л.И. Экономическая безопасность России: угрозы и их отражение / Л.И. Абалкин // Вопросы экономики. 1994. № 12. С. 4–16.
9. Андрианов В.Д. Россия: экономический и инвестиционный потенциал / В.Д. Андрианов. Москва : Экономика, 1999. 662 с.
10. Беликова К.М. Инвестиционная политика и стратегии привлечения инвестиций в Южной Корее: ретроспектива и современное состояние / К.М. Беликова // Проблемы экономики и юридической практики. 2018. № 2. С. 131–136.
11. Гребенкина С.А. Управление развитием территорий: международная практика / С.А. Гребенкина // Вестник Дагестанского государственного университета. Серия 3: Общественные науки. 2017. Т. 32. № 4. С. 63–67.
12. Каюмов Р.И., Инвестиционная политика как инструмент обеспечения экономической безопасности Узбекистана // Economy and Business: Theory and Practice, vol. 6-1 (100), 2023 стр 185-190
13. Коробова О.В. Управление особыми экономическими зонами в РФ: проблемы и перспективы / О.В. Коробова, В.В. Жариков, В.В. Безпалов // Аудит и финансовый анализ. 2014. № 5. С. 279–284.
14. Кузнецов А.В. Особенности инвестиционной стратегии Японии и перспективы сотрудничества с Россией // Финансы: теория и практика. 2017. Т. 21. № 6. С. 108–117.
15. Мирзабалаев Р.В. Траектории исследования экономического пространства: российская и зарубежная практика / Р.В. Мирзабалаев, Л.Н. Чайникова // Экономика, предпринимательство и право. 2023. Т. 13. № 10. С. 3881–3894.

16. Мэтякубов Азамат Д. Вопросы привлечения инвестиций в промышленности республики Узбекистан (на примере производства строительных материалов) // Бюллетень науки и практики. 2018. №7. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/voprosy-privlecheniya-investitsiy-v-promyshlennosti-respubliki-uzbekistan-na-primere-proizvodstva-stroitelnyh-materialov>
17. Наимов Ш. Ш. «Перспективы повышения инвестиционного потенциала Республики Узбекистан» Диссертация на соискание ученой степени доктора философии по экономическим наукам (PhD) 08.00.07 - «Финансы, денежное обращение и кредит» Ташкент - 2024 год 144 стр
18. Невьянцева Л.С. Зарубежный опыт реализации региональной инвестиционной политики и возможности его применения в условиях России / Л.С. Невьянцева // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Государственное и муниципальное управление. 2022. Т. 9. № 1. С. 94–103.
19. Поконов А.А. Проблемы и задачи развития отечественного машиностроения (на примере машиностроения для лесопромышленного комплекса Российской Федерации) / А.А. Поконов // Экономика: вчера, сегодня, завтра. 2018. Т. 8. № 12А. С. 279–285.
20. Пушилина И.С. Зарубежный опыт управления инвестиционной привлекательностью территорий и возможности его использования в современных условиях / Сорник научных статей. Москва : Интернаука, 2024. С. 56–60.
21. Седова Н.В. Роль инвестиционной деятельности в развитии промышленности Российской Федерации / Н.В. Седова, К.А. Дмитренко // Финансовый менеджмент. 2021. № 6. С. 33–41.
22. Хашимова Н.А. Основные принципы построения механизма формирования инвестиционного потенциала / Н.А. Хашимова, А.К. Исхаков // Молодой учёный. 2017. № 1–3(135). С. 32–36.
23. Щербаков В.Н. Инвестиционный потенциал и промышленный рост / В.Н. Щербаков, А.В. Дубровский, Ю.В. Мишин. 3-е изд. Москва : Дашков и К, 2020. 434 с.
24. Эргашева Ш. Т. Оценка инвестиционного потенциала Республики Узбекистан // Развитие территорий. 2020. №3 (21). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-investitsionnogo-potentsiala-respubliki-uzbekistan>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>